

prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD.
Katedra trestného práva, kriminológie a kriminalistiky
Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Šafárikovo nám. č. 6
P.O.BOX 313
810 00 Bratislava

Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Sklabinská 1
835 17, Bratislava 35

O p o n e n t s k ý   p o s u d o k

na habilitačnú prácu **JUDr. Jána Šantu, PhD. LL.M., MBA**

„Vybrané teoretické a aplikačné otázky daňových trestných činov“

Menovacím dekrétom rektorky Akadémie Policajného zboru v Bratislave prof. JUDr. Lucie Kurilovskej, PhD. som bol vymenovaný za oponenta habilitačnej práce JUDr. Jána Šantu, PhD. LL.M., MBA „Vybrané teoretické a aplikačné otázky daňových trestných činov“. V stanovenej lehote predkladám oponentský posudok v nasledovnom znení:

Publikácia sa venuje analýze daňových trestných činov. Autor neštandardne koncipoval obsah habilitačnej práce do 12 bodov (príspevkov) v rozsahu 8,18 AH. Autor, v úvode publikácie uvádza, že dôvodom výberu spracovania týchto prác bola nejednoznačná právna úprava a aktuálna aplikačná prax, ktorá vyplynula z plurality daňových právnych noriem a daňových trestných činov a *inter alia* aj odborné diskusie na akademickej úrovni a existencia rôznorodých právnych názorov, nielen v doktríne, ale aj v právnej praxi. Autor pôsobil ako odborný asistent na Akadémii Policajného zboru v Bratislave, a ako externý vyučujúci na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Prvú časť habilitačnej práce autor venuje najmä *niektorých historickým aspektom daňových trestných činov* a o.i. explicitne poukazuje na roky 1927-1949, 1950-1960, 1961-2005. Autor správne pripomína, že Trestný zákon č. 86/1950 bol novelizovaný len zákonom

č. 63/1956 Zb., ktorým sa u daňových trestných činov zrušovalo obligatórne uloženie peňažného trestu.

V druhej časti habilitačnej práce sa autor zameriava na *účinnú ľútosť a daňové trestné činy*. Podrobnejšie sa zameriava na už spomenutú účinnú ľútosť, ku ktorej autor práce vyjadril názor (str. 29), že *je dôvodné zachovanie účinnej ľútosti, avšak je nevyhnutné skrátenie lehoty uhradenia splatnej dane a jej príslušenstva alebo poistného obvinených najneskôr v lehote do jedného mesiaca po vznesení obvinenia, aby tak nedochádzalo k zneužívaniu tohto inštitútu a aplikovaniu účinnej ľútosti obvineným až v závere prípravného konania* (ktorá, ako sám autor uvádza, môže trvať roky).

Tretia časť sa obsahovo vymedzuje na *daňovú trestnú činnosť a pojem škoda* a ako autor uvádza (str. 39), táto téma reaguje na rôznosť právnych názorov existujúcich do roku 2017, koncentrujúcich sa na pojem škoda u daňových trestných činov. V tejto časti autor poukazuje *inter alia* na aplikačné problémy (s. 46) a to najmä pri otázke súvisiacej u daňového trestného činu podľa § 277a Trestného zákona, teda v prípade, *ak páchatel neoprávnene v malom až veľkom rozsahu uplatní nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech a príslušná finančná čiastka mu je zo štátneho rozpočtu vyplatená, je daňový alebo colný úrad poškodeným, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody...*

Vo štvrtej časti sa autor zameriava na *trestnú zodpovednosť daňového poradcu* u ktorej poukazuje, že z hľadiska možného vyvodenia trestnej zodpovednosti u daňového poradcu je dôležitým ustanovenie § 16 zákona o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov, podľa ktorého daňový poradca je povinný chrániť práva a oprávnené záujmy svojho klienta, konať pritom čestne a svedomite, dôsledne využívať všetky zákonné prostriedky a uplatňovať všetko, čo podľa svojho presvedčenia a príkazu klienta považuje za užitočné.

Piata časť poukazuje na *daňovú optimalizáciu alebo daňovú trestnú činnosť?* v ktorej autor analyzuje súdne rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, Českej republiky, Súdneho dvora EÚ z ktorých vyplýva, že problematika daňovej optimalizácie v niektorých prípadoch tesne hraničí s prípadmi zneužívania práva, ktorého následkom môže byť nielen dorubenie dane, ale aj spáchanie daňového správneho deliktu alebo *ultima ratio* daňového trestného činu.

Šiesta časť práce s názvom *daňová optimalizácia ako legálny nástroj zníženia daňového zaťaženia verzus nelegálny daňový únik* a siedma časť práce v spoluautorstve prof. JUDr. Jozefom Čentěšom, PhD. s názvom *korupcia a daňové trestné činy*, v ktorom

poukazujú aj na tzv. historické dokazovanie u korupčných trestných činov spáchaných v minulosti, nakoľko predpokladaný korupčný dej je už dokonaný a nie je možné nasadiť žiadne proaktívne spôsoby dokazovania.

V ôsmej časti autor habilitačnej práce analyzuje *niektoré špecifické aspekty dokazovania trestných činov daňových* a proces dokazovania daňových zločinov aj prostredníctvom judikatúry (str. 150).

Deviata časť má názov *určenie dane podľa pomôcok a trestné konanie*, desiatu časť *tajomstvo a mlčanlivosť v procese dokazovania ekonomickej trestnej činnosti*, jedenásta časť *účtovníctvo ako dôkaz v trestnom konaní*, habilitačnú prácu uzatvára posledná (dvanásta časť) s názvom *audítora v procese predchádzania a trestného stíhania ekonomickej trestnej činnosti*.

Habilitantom predložená práca má predispozíciu osloviť odbornú i laickú verejnosť, nielen v Slovenskej republike, ale i v zahraničí. Je spracovaná prehľadne a jej silnou stránkou je tiež autorova snaha poukázať nielen na bazálne inštitúty daňovej trestnej činnosti, ale vytvoriť priestor aj pre doposiaľ menej pertraktované témy ako napr. trestná zodpovednosť daňového poradcu, či selektívne aspekty daňovej optimalizácie. Vzhľadom k tomu, že kniha sa venuje oblasti trestného práva, ktoré sú v slovenskej literatúre spracované okrajovo, možno ju vrelo odporučiť, ako vhodný študijný materiál k výučbe predmetov trestného práva a ďalších príbuzných odborov. Prínos habilitačnej práce je o to väčší, že napriek jej zložitosti (daňovej trestnej činnosti), je jej spracovanie v takomto rozsahu doposiaľ skôr výnimkou.

Téma je z teoretického aj z praktického hľadiska veľmi aktuálna, akcentujúca nielen v oblasti trestného práva, ale aj *in genere* pre oblasť verejného práva. Na jej systematické a komplexné vedecké spracovanie, na ktoré sa habilitant podujal, bola aj mimoriadne náročná. Možno konštatovať, že v habilitačnej práci habilitant preukazuje svoje teoretické vedomosti, schopnosť využiť metódy systémového prístupu, analytickú metódu a logické metódy – metódu dedukcie a metódu indukcie. Zároveň v práci habilitant používa výkladové metódy, a to najmä metódu logického, gramatického a systematického výkladu.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že posudzovaná habilitačná práca JUDr. Jána Šantu, PhD. LL.M., MBA „Vybrané teoretické a aplikačné otázky daňových trestných činov“ z hľadiska obsahu, ako aj z hľadiska formálnych náležitostí, spĺňa kritériá pre habilitačné práce, a preto navrhujem, aby bol JUDr. Jánovi Šantovi, PhD. LL.M., MBA po úspešnej obhajobe priznaný vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

Otázka:

1. Dovoľujem si požiadať habilitanta o zhodnotenie frekvencie využitia inštitútu účinnej ľútosti u daňových trestných činov v Slovenskej republike od roku 2015 až po súčasnosť?

V Bratislave, dňa 03. 01. 2022

.....
prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD.